

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 11.

Lýsingaprisur fyri peltireglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 18. mars 1930.

Kostar kr. 1.50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuini. Telf. 143.

4. árg.

At kera kona mín og góða
mamma okkara

Inger Christine Olsen

andaðist leygardagin 15. í h. m.,
verður hervið kunngjørt fyri
slekt og vinum.

Jarðferðin verður í morgin
kl. 1 frá Havnar kirkju.

Tórshavn, 18. mars 1930.

Jacob Olsen og synirnir.

DET ER EN KENDT SAG,
at Lagtinget ikki er no-
gen særdeles økonomisk velstil-
let Institution, og at det tynger
en Del paa den af Folket valgte
ansvarlige Repræsentation, at
den ikki er i Stand til at yde
økonomisk Støtte til forskellige
Formaal til fremme og Udbed-
ring af Øernes Muligheder og
Samfundets Trivsel, er ingen i
Tvivl om.

Der har været peget paa for-
skellige Udveje for at skaffe
Penge i Lagtingets Kasser, men
det har altfor ofte strandet paa
den ikke ukendte Uenighed,
der ofte gør sig gældende i La-
gtinget, hvor Parti-Paroler altid
staar enormt højt i Kurs, ja saa
højt, at man har set store sam-
fundsgavnige Formaal være
rendt overende at den Grund.

Landstingsmand Effersøe er
Fader til den for Færøerne gæl-
dende udvidede Toldlovgivning.
Han var dog en af de mest
haardnakkede, der i sin Tid
protesterede mod at slaa ind
paa den Vej for at skaffe Penge
til Lagtinget. Men saa kom han
i den Situation, at han skiftede
Mening, og siden har vi været
øvelsignete med Toldloven.

Lagtinget behandlede i sidste
Samling dette udelikate Lovfor-
slag og vedtog forskellige for-
højede Toldsatser. Herunder var
Spørgsmaalet ogsaa rejst om
Skat paa dyrere Varer og Gen-
stande. Herom var der dog delte
Meninger. Socialdemokraterne
er ikke Toldtilhængere, og stem-
mede heller ikke for Loven i
dens Helhed, men da man var
klar over, at Loven blev ved-
taget alligevel, deltog vi i Af-
stemningen om de forskellige
Satser, for at Byrderne, som
Sambandspartiet og Selvstyre-
partiet var enige om at paalægge
det færøske Folk, skulde kunne
udjævnes saa nogenlunde.

Nu har den danske Rigsdag
vedtaget Toldloven. Men den har
ikke villet fremme Forslaget om,
at man skulde lækkes til denne
i 5 Aar, men er dog gaaet med
til 3 Aar. At brandskatte for-
skellige Varer og Genstande har
Rigsdagen ikke villet gaa med
til. Det bliver der saa ikke noget
af foreløbig.

Da det sikkert vil interessere
vore Læsere at stifte Bekend-
skab med den nye reviderede
Toldlov for Færøerne, aftrykker
vi her hele Loven:

Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter.

§ 1.

I Stedet for § 1 i Lov Nr. 44
af 30. Marts 1892, jfr. Lov Nr.
46 af 7. Marts 1912 § 1, Lov
Nr. 36 af 15. Februar 1928 og
Lov Nr. 252 af 10. Oktober 1928
om Forandring i forskellige
Skatter og Afgifter paa Færø-
erne, træder følgende Bestem-
melser:

1. Af al Slags Vin, Brændevin,
Spiritus eller spirituøse Drik-
kevarer, som indføres til
Færøerne, erlægges følgende
Afgift:

a. Af Vin paa Fade eller i Be-
holdere, der rummer over
1 Liter, for hver Liter 40
Øre; paa Flasker og andre
mindre Beholdere, for hver
¾ Liter 45 Øre.

b. Af almindelig Brændevin
og Akkavit i Fade eller Be-
holdere, der rummer over
1 Liter, for hver Liter:

af 8° Styrke og derunder 120 Ø.
over 8° indtil 12° Styrke 220 —
over 12° Styrke 300 —

paa Flasker og andre mindre
Beholdere for hver ¾ Liter:

af 8° Styrke og derunder 150 Ø.
over 8° indtil 12° Styrke 250 —
over 12° Styrke 360 —

c. Af anden Slags Spiritus eller
spirituøse Drikkevarer af
enhver Slags i Fade eller
Beholdere, der rummer
over 1 Liter, for hver Liter:

af 8° Styrke og derunder 200 Ø.
over 8° indtil 12° Styrke 360 —
over 12° Styrke 500 —

paa Flasker og andre mindre
Beholdere for hver ¾ Liter:

af 8° Styrke og derunder 240 Ø.
over 8° indtil 12° Styrke 400 —
over 12° Styrke 600 —

d. Af ren Spiritus over 12°
Styrke, der indføres til
Apoteker til Brug ved Til-
beredelse af Medicinalvarer,
for hver Liter 35 Øre, imod
at Apotekeren for hver
Gang afgiver skriftlig Er-
klæring paa Tro og Love
om, at den indførte Spiritus
udelukkende vil blive
anvendt til medicinal Brug.

Hvis saadan Spiritus de-
natureres af Apotekeren til
Hospitalssprit efter Regler,
der fastsættes af Justitsmi-
nisteriet, vil Afgiften af den
til Denaturering benyttede
Spiritusmængde blive re-
funderet Apotekeren.

e. Afgiftsbestemmelserne om
Spiritus finder Anvendelse
paa al Spiritus, der indføres
til Færøerne og ikke er
fuldstændig denatureret.
Ret til afgiftsfrit at indføre
ufuldstændig denatureret
Spiritus skal af Justitsmi-
nisteriet kunne tillægges Apo-
tekere. Justitsministeriet
fastsætter nærmere Regler
for Denatureringen.

2. Af al Slags Øl, som indføres
til Færøerne, betales en Afgift
af 30 Øre pr. Liter, dog saa-
ledes, at Afgiften af Øl, som
indføres fra det øvrige Konge-
rige og efter de der gældende
Regler er skattefrit, kun skal
være 15 Øre pr. Liter.

Af alt Øl, der fremstilles
Færøerne, betales en Afgift
af 10 Øre pr. Liter.

3. Af alkoholfri Frugtvin (med
under 2½ Vægtprocent Alko-
hol) og lignende Drikkevarer
fremstillede af Frugtsaft, Mi-
neralvand, Limonade, Citron-
vand og lignende, som ind-
føres til Færøerne, betales en
Afgift af 15 Øre pr. Liter.

Af alle de i ovenstaaende
Stykke nævnte Drikkevarer,
der fremstilles paa Færøerne,
betales en Afgift af 10 Øre
pr. Liter.

4. Af Tobak, Cigarer, Cigarillos,
Cigaretter og Cigaretthylstre,
der indføres til eller fremstil-
les paa Færøerne, betales føl-
gende Afgifter:

a. Røgtobak, hvis Indkøbspris
uden Tillæg af Fragt eller
Afgift efter nuværende Lov
er 3 Kr. pr. kg. eller der-
under 20 Øre pr. kg.

b. Af anden Røgtobak 100 Øre
pr. kg.

c. Spundet Skraatobak («spun-
nød tubbak») 40 Øre pr. kg.

d. Af alden Skraatobak og
Snustobak 200 Øre pr. kg.

e. Cigaretter 200 Øre pr. 100
Stykker.

f. Cigaretthylstre 150 Øre pr.
100 Stykker.

g. Cigarer 400 Øre pr. 100
Stykker.

h. Cigarillos 300 Øre pr. 100
Stykker.

Justitsministeriet fastsætter
Regler om Nedsættelse af Af-
gifter for Cigarer, Cigarillos
eller Cigaretter, der fremstil-
les i Fabrikker paa Færøerne.

5. Af alle Slags Sukkervarer, der
indføres til eller fremstilles
paa Færøerne, saasom Cho-
kolade, Bonbons, Brystsukker,
Konfekt, Marzipan, Pastiller,
Sukkerkugler og lignende be-
tales en Afgift af 50 Øre pr.
kg. — Sirup, Melis, Table-
tsukker, Farin, Puddersukker
og alt andet Husholdnings-
sukker, Kandissukker og Ka-
kaopulver uden iblandet Su-
ker er dog afgiftsfri.

§ 2.

Af de indkomne Afgiftsbeløb
beholder Statskassen for hvert
Kvartal 7500 Kr. medens 6250
Kr. forlods udbetales til Færo
Amsrepartitionsfond til Ned-
sættelse af Taksterne paa de
færøske Sygehuse efter Justits-
ministeriets nærmere Godken-
delse. Resten fordeles saaledes:

1. Økonomisk Fond erholder 30
pCt. og Kirkefonden 20 pCt.,
hvilke Beløb anvendes til
Fondenes almindelige For-
maal i Overensstemmelse med
de derom gældende Love og
Bestemmelser.

2. Af de resterende 50 pCt. er-
holder Færøernes Amsreparti-
tionsfond Halvdelen, medens
den anden Halvdel indsættes
i Færo Amts Sparekasse, og

ved hvert Finansaars Udlob
anvendes til ekstraordinær
Afskrivning paa Amsreparti-
tionsfondens Gæld efter La-
gingets Bestemmelse.

§ 3.

Det er forbudt paa Færøerne
at fremstille de i § 1, Punkt 1,
nævnte afgiftspligtige Varer samt
Øl, der indeholder 2½ Vægt-
procent Alkohol og derover.

§ 4.

Justitsministeriet bemyndiges
til at fastsætte nærmere Bestem-
melser om Fremgangsmaaden
ved Afgifternes Opkrævning og
om Kontrol med de Virksom-
heder, som paa Færøerne frem-
stiller afgiftspligtige Varer.

Udgifterne ved Afgifternes Op-
krævning og Kontrollens Gen-
nemførelse afholdes forlods af
de ved Afgifterne indkommende
Beløb.

§ 5.

Denne Lov træder straks i
Kraft og gælder til Udlobet af
Finansaaret 1932—33.

Fra 1. April 1933 at regne
træder Bestemmelserne i Lov
Nr. 46 af 7. Marts 1912 paa ny
i Kraft.

Føroya útgerðamenn og skipaeigarar.

»Ísvirki« loyvir sær hervið at
biða tykkum lesa hesa grein, ið
Samuel Midjord, skipari, hevur
skrivað í »Føroyatíðindi«:

Agnspursmálið er eitt so av-
gjort høvuðsspursmál fyri fiski-
skapin, at alt sum kemur fram
til bata fyri agnið má hava ta
alrarastu interessu fyri sjómenn
sum fyri útgerðarmenn.

Sum sjómaður havi eg í vetur
haft hovi til at roynt sildina, ið
er fryst í Ísvirkinum á Tvøroyri,
og eg má siga — so heldur hvør
einasti sjómaður her um leið, í
Hovi, Porkeri, Vági, Kvalbæ,
Sandvík, Skopun og aðra staðni
sum hava roynt sildina — at
tilfíkt agn til góðsku hevur ikki
verið nýtt í Føroyum fyrr, und-
antikið tað sum sjómaðurin
hevur fingið ófryst nýtkið úr
garninum.

Eg kann hugsa mær, at spurt
verður, hví Ísvirkis Ottesens
Føroya sild uttan samanlíking
er so framfrá gott agn.

Í stuttum kann hertil upp-
lýsast og svarast:

Tí: O.F. sildin innan fryst-
ingina kann koma í 0° kulda at
forkølast. Ísvirki hevur stór rúm
til tess.

Tí: O.F. sildin í 20° kulda
er beinfrost innan ½ tíma —
og heilir farmar kunna frystast
í eitt snubb (nú 30 tons í sam-
døguri, eftir viðkanina 60—70
tons).

Tí: O.F. sildin er júst líka
fost og seig, sum um hon var
nýfangað og ófryst — og kann
hon uppinað goymast fyrsta,
annan og triðja dagin eftir upp-
tiningina í ísi.

Hon kann eisini afturfrystast
í kossunum umborð, men so
má hon ikki tinast upp aftur,

Tandlæge BREND

træffes 11—5. Telf. 114.

tí tá er hon luftfryst og sum
vanlig luftfryst sild.

Tí: O.F. sildin í Ísvirkinum
aftaná frystingina goymist í
rúnum við 10—12° kulda. So-
leiðis lagrað kann hon halda
sær mánaðar og ár líka góð.

Gott fiskarí er høvuðssakin,
men góður fiskiskapur er treyt-
aður av góðum agni.

Eg ráði tí útgerðarmonnum
og fiskimonnum at leita eftir
hesi frálíka góðu sild.

Samuel Midjord,
skipari.

Samuel Midjords orð eru sam-
ljóðandi við hesi úttalislir frá
royndarmanninum við »Ísvirk-
inum«:

Sildin, ið er fryst í Ísvirkisins
frystitankum við 20° kulda í ein
hálfan tíma, er uppinað sum
fersk ófryst sild: fost við skræð-
una og seig í fiskinum og inni-
heldur alla sína vetku, upp-
tinað kann hon goymast frísk í
ísi eins leingi og fersk ófryst
sild, hóast einaferð uppattur-
tinað kann hon aftur frystast á
vanligan luftfrystingarmáta, og
er tá eins góð og vanlig luft-
fryst sild.

Hvør veiðandi maður dugir at
fata, at henda sild »Ísvirkisins«
er drúgvari og betur enn nokur
luftfryst sild.

Orðatakið: »hitt besta er tað
bilgastar«, er ongastaðni so satt,
sum tá tað er talan um agnið.

Tann, ið hevur gott agn, kann
sita í tættum fiski við líðina á
honum, ið vegna ringt agn
næstan ikki kennir hann.

Umfram at hava hesa Fø-
roya bestu sild, ger »Ísvirki« hin
drúgvasta krystalklára (luftúr-
blásta) ís.

Eitt tons av hesum ísi útgerð
ivaleyst móti tveimum tonsnum
av kava ella tjarnarísi.

Tá skipini vanliga taka ís at
kalla øll ísenn, og »Ísvirki« ikki
kann gera meiri enn 10—12
tons í samdøgri, má »Ísvirki«
liggja við so fullum goymslum
av ísi, sum forðbestillingarnir
krevja.

Men harútyvir kann lagrið
ikki vera, tá tað kostar at halda
kulda til at goyma við.

Fyri at vissa sær ímóti at biða
eftir sild og ísi, nú tá skipini
koma heim aftur, mega ísurin
og sildin nú forðbestillast.

Um nú beinanvegin verður
forðbestilt eitt »kvantum« av
sild og ísi, vil »Ísvirki« tryggja
fyri, at tað til eina hvørja lotu
— nátt ella degi — skal vera
greitt at fáa, tá skipini koma
aftur av fyrsta túrinum, og til
ta tíð vil okkara avgreiðsla av